ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Решения за по-добър живот

НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013

UNESCO

Министерство на околната среда и водите

НАЦИОНАЛЕН ПАРК ПИРИН

proles engineering Ltd.
ISO 9001-2008
Certified Company

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛЕН ПАРК „ПИРИН“ ЗА ПЕРИОДА 2014-2023 Г.

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г.

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ЧАСТ 1: ОПИСАНИЕ И ОЦЕНКА НА ПАРКА – ТРЕТИ МОДУЛ

26.11.2014 Г. - РАБОТНА СРЕЩА НА ЕКСПЕРТНО НИВО
27.11.2014 Г. – СЕМИНАР СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОБЩЕСТВЕНИЯ КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ КЪМ ДИРЕКЦИЯ „НП ПИРИН“
гр. Разлог

Нематериално културно наследство в района на НП „Пирин“ – Празничен календар и традиционни занаяти

Кета Мирчева – Баликси
експерт “Нематериално културно наследство”

www.pu-pirin.com
e-mail: office.pupirin@gmail.com

КОНВЕНЦИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА НЕМАТЕРИАЛНОТО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО, приета на 17 октомври 2003 г. в Париж на Генералната конференция на Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО)
Ратифицирана със закон, приет от 40-то НС на 26.01.2006 г. - ДВ, бр. 12 от 7.02.2006 г. Издадена от Министерството на културата, обн., ДВ, бр. 61 от 28.07.2006 г., в сила за Република България от 10.06.2006 г.

Чл. 2.1. "Нематериално културно наследство" означава обичаите, формите на представяне и изразяване, знанията и уменията, а така също и свързаните с тях инструменти, предмети артефакти и културни пространства, признати от общностите, групите, а в някои случаи отделните лица като част от тяхното културно наследство. Това нематериалнокултурно наследство, предавано от поколение на поколение, се пресъздава постоянно от общностите и групите в зависимост от тяхната обкръжаваща среда, тяхното взаимодействие с природата и тяхната история и формира чувството им за самобитност и приемственост, като по този начин способства за насърчаване на уважението към културното многообразие и творчество на човечеството. По смисъла на тази конвенция за нематериално културно наследство се приема само това нематериално наследство, което съответства на съществуващите международни нормативни актове по правата на човека и което отговаря на изискването за взаимно уважение на общностите, групите и отделните лица и за устойчиво развитие.

Чл.2.2. Определеното в параграф 1 "нематериално културно наследство" се проявява по-специално в следните области:

- (а) устни традиции и форми на изразяване, в т. ч. и езика в качеството му на носител на нематериалното културно наследство;
- (б) художественоизпълнителско изкуство;
- (в) социални обичаи, обреди и празненства;
- (г) знания и обичаи, отнасящи се до природата и вселената;
- (д) знания и умения, свързани с традиционните занаяти.

Регионът на парка е бил обитаван през вековете от различни племена и етноси, всеки от които е оставил свои материални и духовни следи, които могат да бъдат забелязани до наши дни. Важна част от нематериалното културно наследство е съхранена в топонимията и фолклора. Траки, гърци, римляни, българи, турци, юруци и койнари, власи и каракачани са допринесли за наименованията на различни обекти в планината, като са ни предали чрез тях, легендите около тях и своите празници опита си в общуването с Пирин и усвояването на планината от хората. Сред основните етнически и конфесионални групи, населяващи района днес, се открояват българи, български мюсюлмани (помаци) и роми. Всяка от тях е носител на специфично нематериално културно наследство, но и на традиции, отразяващи дългото общуване и взаимен обмен в празниците, обичаите и вярванията.

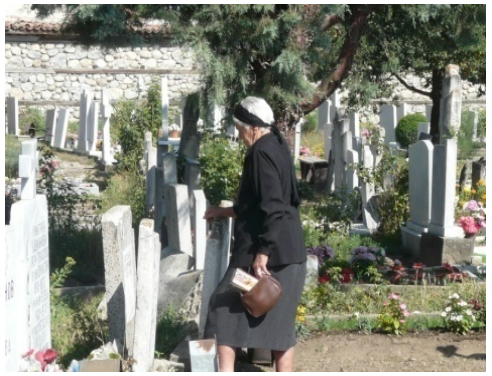

Традиционни празници на отделните групи, населяващи района на НП “Пирин”

- Богоявление (Йордановден)– Банско, Добринище, Добърско
- Банго Васил, Симитли
- Бабинден в Банско
- Тодоровден в Добринище, Бачево, Катарино
- Сирни Заговезни в Гоце Делчевско
- Празник, посветен на св. Богородица в манастира “Живоприемни източник” край Гоце Делчев
- Гергьовден – всички християнски селища, празник в помашките села Лъжница и Корница
- Св. Костадин, Делчево, Струмяни
- Събор на св. Марина, Сенокос, Илинденци

Фолклорни фестивали

- Кукерски фестивали – “Старчевата”, Разлог, Кукерски фестивал в Банско, Бабугеруване, Мусомище, Бабугеруване в Кресна, Кукерски фестивал, Елешница, “Симитлия – древна земя на кукерите”, Симитли
- “Между три планини”, Банско
- “Слънце Луна”, Делчево и Гоце Делчев
- Балкански фолклорен фестивал, Гоце Делчев
- “100 носии на едно място”’ Разлог
- “На армане с тъпани”, Разлог
- “Пирин пее”, Предел
- “С песните на сестри Бисерови”, Пирин, Левуново, Сандански
- “Малешево пее и танцува”, Микрево

Кулинарни и еноложки фестивали

- Празници на банската традиция
- Денят на Трифон Зарезан, Делчево
- Празник на лозята и виното в Кресна и Долна Градешница
- Пролетен празник на земеделието и животновъдството, Кресна
- Фестивал на баницата, Разлог
- Фестивал на мелнишкото вино “Златен грозд”
- “Гроздобер в Мелник”
- Празник на младото червено вино, Сандански
- Празник на лозята и виното в Илинденци

Други празници

Традиционни събори

- Добринище
- Лъжница
- Корница
- Борово
- Добротино
- Баничан
- Господиновци
- Гоце Делчев
- Мусомища
- Ощава
- Баня
- Сандански
- Срумяни

Празници, свързани с отбелязване на исторически събития

- Илинденско-Преображенското въстание
- Кресненско-Разложкото въстание
- Празник на Банско – освобождение от османска власт
- Годишнина от рождението на Никола Вапцаров
- Годишнини от рождението и от смъртта на Гоце Делчев
- Куртулуш байрям
- Празник на Кресна- Успение на св. Ив. Рилски
- Празник на Разлог – освобождение от османска власт

Арт фестивали

- Международен джаз фестивал, Банско
- Хоризон фестивал, Банско - електорнна музика
- Банско опера фест
- Световен конкурс за детска рисунка, Банско
- Международен фестивал на изкуствата “Утринна зора”, Банско
- Банско филм фест
- Международен фестивал на класическата китара, Гоце Делчев
- Мото-рок фест “Предел”
- Рок Елешница
- Международна лятна академия на изкуствата “Огънят на Орфей”, Разлог
- Балкански младежки фестивал “Младостта на Балканите”, Сандански
- Международен скулптурен симпозиум на Фондация “Арт център”, Илинденци

Състояние на музеите в района на НП “Пирин”

13 музея и музейни къщи

- Банско – 6
- Добринище - 1
- Гоце Делчев – 1
- Разлог – 1
- Сандански – 1
- Мелник - 3 от които 2 частни

3 музейни сбирки (в с. Елешница, килийното училище в Разлог и посетителски център в процес на изграждане в Струмяни)

Рехабилитация , реставрация и подновяване на музейните експозиции

- Община Банско – 5 (къщите-музеи Н. Вапцаров, Н. Рилски, Велянова къща, Радонова къща)
- Община Разлог – 1 (Исторически музей)
- Оперативна програма “Регионално развитие 2007-2013” - 3 (Велянова къща и Рилски метох в Банско, Археологически музей в Сандански)
- Програма “ФАР” – 1 (Добринище)
- Програма за европейско териториално сътрудничество “България-Гърция” – 1 (Исторически музей в Гоце Делчев)
- Програма за развитието на селските региони – 1 (Посетителски център в Струмяни)

Традиционни занаяти

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Решения за по-добър живот

НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013

UNESCO

Министерство на околната среда и водите

НАЦИОНАЛЕН ПАРК ПИРИН

proles engineering Ltd.
ISO 9001-2008
Certified Company

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО !

www.pu-pirin.com
e-mail: office.pupirin@gmail.com